

Maakuntastrategia 2040+/työryhmä 2: Vakaa, hyvinvoiva ja onnellinen Varsinais-Suomi

Muistio 22.12.2020

käynnistämisen- ja valmistelukokous

Paikalla:

Puheenjohtaja: Kalle-Pekka Mannila, Suomen Punainen Risti, Varsinais-Suomen piiri, toiminnanjohtaja
Sihteerit: Sonja Palhus ja Katri Koivisto, Varsinais-Suomen liitto

Tapio Aalto, V-S ELY

Aina-Ilona Terinkoski, Salon kaupunki

Janina Andersson, MLL Varsinais-Suomen piiri

Marjut Hakala-Pihlaja, Turun kaupunki hyvinvointitoimiala

Essi Hillgren, Turun AMK, TKI-yksikkö

Jan Vuorenlaakso, Uudenkaupungin kaupunki,

Anni Karhunen, V-S ELY

Minna Lainio-Peltola, Turun kaupunki

Salla-Maria Lauttamäki, Varsinais-Suomen liitto

Teija Messula, V-S Te-toimisto, yrityspalvelut

Pirkko Mäkelä V-S Te-toimisto yrityspalvelut

Osmo Salo, Meyer Turku

Pekka Kettunen, Siirtolaisuusinstituutti

Ville-Matti Rautjoki, Turun museokeskus, alueellinen vastuumuseo

Anna-Mari Rosenlöf, Turun AMK taideakatemia

Anne Rouhelo, Turun AMK

Sami Tantarimäki, Turun yliopisto, Brahea-keskus

Satu Alanen, Turun NMKY

Leena Setälä, VSSHP, Turun terveystampus

Matias Sillanmäki, Turun AMK opiskelijakunta

Henri Terho, TAIKE

Anu Oittinen, Rajattomasti liikuntaa -hanke

Sanna Meska, Läntinen Tanssin Aluekeskus ry

Ville Santalahti, VASSO

Anne-Mari Järvelin, 4Front

1. Kokouksen avaus ja työryhmän jäsenten esittäytyminen

Puheenjohtaja Kalle-Pekka Mannila avasi kokouksen klo 12.01. Työryhmän jäsenet esittäytyivät.

2. Teemaryhmätyöskentelyn ja strategiatyön taustoitusta ja esittely

Anne-Mari Järvelin esitteli työryhmät (4 kpl) ja taustoitti maakuntastrategiaprosessia sekä tulevia toimenpiteitä. Työryhmien työskentely alkaa varsinaisesti tammikuussa ja tapahtuu Howspace-alustalla sekä kahdessa työpajatapaamisessa. Työryhmät jatkavat työskentelyä maaliskuulle asti, jonka jälkeen ryhmien kokoonpanoa mahdollisesti tarkistellaan. Sihteeristöön ja Anne-Mariin voi ottaa yhteyttä milloin tahansa, jos tulee kysymyksiä ja/tai kommentteja mieleen.

Jokaiselle teemaryhmälle avataan tammikuussa oma virtuaalinen Howspace-alusta, jolla työskennellään. Jokainen saa henkilökohtaisen kutsun sähköpostilla, työskentely tapahtuu omalla nimellä aika- ja paikkariippumattomasti. Alustalle viedään kaikki materiaali työryhmien käyttöön.

Tässä vaiheessa (tammi-helmikuussa 2021) työryhmien tehtävänä on työstää strategian ydinelementtien määrittelyä ja visiota. Osana tätä työtä on SWOT-analyysi ja skenaariot. Strategian arvojen päivittystyötä tehdään Howspace-alustalla helmikuun alusta maaliskuulle. Maaliskuusta eteenpäin on maakuntaohjelmityön ja tavoitteiden määrittelyn sekä toimenpiteiden muotoilun vuoro, tämän osion käytännöistä tulee lisätietoa myöhemmin.

Työryhmä kokoontuu tammi-maaliskuussa kahteen työpajatapaamiseen: tavoitetyöpaja 22.1. klo 9–12.30 sekä tavoitteiden koonti- ja validointityöpaja 4.3. klo 12–16.

Koonti- ja validointityöpaja toteutetaan yhteisenä tilaisuutena työryhmän 1 kanssa. Ensimmäistä työpajaa varten tulee tammikuussa Howspaceen pohjamateriaali, johon osallistujien toivotaan perehtyvään etukäteen. Työpajojen välissä tehdään tavoitteiden kirkastusta ja työstöä Howspace-alustalla.

3. Katsaus työryhmän tematiikkaan ja sisältöön

Maakuntastrategiaprosessin aluksi on tehty taustalle nykytilan tilannekuva-analyysi, (SWOT-analyysi, PESTEL-analyysiä. Anne-Mari esitteli tilannekuvaa ja käytiin keskustelua aiheesta. Ryhmäläiset kommentoivat ja esittivät huomioita tilannekuvaan.

Ajatuksia ryhmästä:

- Valtakunnallisessa mittakaavassa täällä on harvinaisen rikas ja monialainen taidekenttä.
- Heikkouksista vahvuudeksi: Osaamispääoman karkaaminen maakunnasta, maahanmuuton eriytyminen. Onko mahdollista jollain aikavälillä kääntää vahvuudeksi → pitkän tähtäimen projekti
- Turun seudulla enemmän yksinasuvia kuin muualla. Enemmän sinkkuja, tarve yhteisöllisyydelle isompi kuin muualla. Vakka-Suomessa yksineläviä miehiä poikkeuksellisen paljon.
- Varsinais-Suomen keskeinen vahvuus: varsin pienellä alueella lähekkäin varsin erilaisia kulttuureja ja perintöä, saariston ja maaseudun monimuotoisuus keskeinen, syvä historia, joka konkreettisesti läsnä maakunnassa, maisema, ympäristö, rakennukset, monumentit, ym. todella pitkä perintö joka maakunnassa on. Maakunnan vahvuus on kaupungin ja maaseudun läheisyys, tiiviys.
- Liikunta, liikkumistottumuksen polarisoituminen, liikkumista mahdollistavat tekijät ja niiden kehittäminen. Väestön liikkumistottumukset ovat polarisoituneet; vähäisen liikkumisen seurauksena lasten kestävyyskunto laskusuunnassa, mikä heijastuu opiskelu- ja työkykyyn tulevaisuudessa, aikuisilla ns. "turhia" kansansairauksia ja ikääntyneillä toimintakyvyn haasteita; kaikkia voitaisiin taklata liikkumisen lisäämisellä mm. aktivoivan elinympäristön kehittämisellä.
- Kuntien resurssit ja osaaminen terveystalv palvelujen tuottamisessa vaihtelevat, mikä johtaa maakunnan asukkaiden eriarvoisuuteen perustalv palvelujen äärellä. Kunnat eivät ole erityisen ponnekkaasti ryhtyneet tekemään yhteistyötä sote-palveluissa. Toisaalta meillä on Yksi sairaala -periaate, joka tasaa samat erikoissairaanhoidon palvelut kaikille.
- Nuorten syrjäytymisriski otettava huomioon
- Sosiaaliala: Suurimmat haasteet syntyvät huoltosuhteen kehityksestä. Vahvuutena meillä on osaaminen maailman mittakaavassa. Jos joudumme huoltosuhteen heikkenemisen takia leikkaamaan osaamisesta ja palveluista, niin menetämme tämän valtin. Huomioitava myös sosiaalialan työntekijöiden vaje ym., sote-uudistus voi näkyä vahvuutena, jos sosiaalipuoli otetaan siihen vahvasti mukaan.

- Jos ajatellaan valtakunnallisesti hyvinvoinnin edistämistä niin tärkeimmät teemat ovat 1) ylipaino 2) liikkumattomuus 3) mielenterveys - näkyvätkö näiden parantaminen tämän hetken tavoitteissa riittävästi (Varsinais-Suomessa)?
- Vahva verkostoituminen ja asukaslähtöinen yhteiskehittäminen mahdollisuus maakunnalle. Tarvitaan vahvaa verkostoitumista ja yhteiskehittämistä asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja sitä kautta alueellisen elinvoiman edellytysten rakentamiseksi osana elävää arkea.
- Kaksiteräinen miekka: muuttovetovoima ja osaamispääoman valuminen pois. Paljon lahjakkaita, osaavia nuoria valuu ensin Turkuun ja valmistuttuaan valuu pois. Kehitettävä osaamista vastaavia työpaikkoja, jotta tekijät eivät karkaa. Mahdollistettava korkeakoulutettujen nuorten jääminen maakuntaan luomaan yhteistä tulevaisuutta kaikille, tärkeää huolehtia tästä.
- Liikenneyhteyksillä voisi mahdollistaa työssäkäyntiä muualla. Etätyömahdollisuudet, etätyön uusi tuleminen, hybridimallien rakentaminen (Tunnin juna + lähijuna Ukiin.)
- Turun seudulla/maakunnassa toimivat tekniikan alojen ja korkean profiilin teknologiayritykset eivät nykyisin tuo esille työllistämispotentiaaliaan.
- Alueellinen yhteistyö tai sen puute heikkoutena. Kuntien välinen yhteistyö ja sen hierarkkiset rakenteet, miten viedä lisää verkostomaisuutta kuntien väliseen yhteistyöhön.
- Kolmas sektori on maakunnan vahvuus ja siellä on paljon potentiaalia yhteistyön lisäämiseen. Heikkoutena tällä hetkellä kolmannen sektorin ja julkisen sektorin yhteistyömallien kehittymättömyys.
- Yhteistyö Sipilän hallituksen Kimpassa-muutosorganisaation ja sotejärjestöjen kesken oli todella hyvää ja siinä luotiin pohjaa maakunnalliselle yhteistyölle. Samanlaista yhteen hiileen puhaltamista toivotaan.
- Monikulttuurisuus mahdollisuutena. Etenkin eri maiden ruokakulttuuri on myös voimavara ja voi luoda mielenkiintoa ja yhteyksiä eri ryhmien välillä.
- Miten saadaan strategiatyössä kuulumaan ikääntyneiden, nuorten ja maahanmuuttajien ääni?
-

4. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 13.03.

Valmisteluprosessin etenemistä voi seurata maakuntastrategian sivuilta:

<https://kumppanuusfoorumi.fi/maakuntastrategia/uusi-maakuntastrategia-2040/>

Nykyinen maakuntastrategia kärkineen: [Maakuntastrategia – Kumppanuusfoorumi](#)